

БЮЛЕТЕНЬ

Т.П. ОУН(В.Б.)

Ч. 4/54/

Липень - Серпень, 1963.

Рік XI.

30-ТЕ ЧЕРВНЯ 1941 РОКУ

I БОРотьБА УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ ЗА ВСЮ ДЕРЖАВНУ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

В історичному житті кожної нації стаються деколи такі події, що в однаковій мірі заторкують кожного її члена. До цих подій належать переважно акти, що різко відмежовують націю від того стану, в якому вона знаходилася, і впроваджують її у зовсім інший стан посідання.

Найбільше таких актів зустрічається в житті націй, які помимо своєї культурної і політичної свідомости та чинного бажання до окремішности, знаходяться під чужонаціональним ярмом і в таких обставинах провадять боротьбу за визволення.

Боротьба поневоленої нації за визволення триває часто багато років, а то і цілі століття, і вона є жорстока. Вона охоплює не тільки ворога, але заторкує також і цілі частини власного організму, які не видержують напруги боротьби та уступають перед ворогом або піддаються його впливові.

В цій боротьбі dokonуються акти такої величини й значення, що їх вписують золотими буквами в історію нації. Ці акти можуть бути двоякого характеру: політичні, що виражають найвищі нотки суспільно-політичної думки нації, і героїчні, що говорять про велику самопожертву більшої чи меншої частини нації в площині збройної боротьби, або одно й друге, що говорить про цілі боротьби і саму боротьбу в певному періоді часу.

Такі акти не тільки займають визначне місце в історії нації. Вони стають складовою частиною її побутсового життя, збагачують традиції і надають їм відповідний зміст. Такі акти входять у календар національних святкувань і вдержуються живими в свідомости людей на протязі довгих століть.

Українська нація пройшла дуже давгий шлях невпинної, жорстокої і героїчної боротьби за існування. В її ранній історії ця боротьба зводилася з кочовими ордами, що насували на Європу з Азії і Африки. Український хлібороб цілими століттями не розставався із своїм мечем, яким боронив себе, свою родину й націю перед загладою із степу. Завдяки цьому мечеві він устоявся, оборонив себе і свою землю. Згодом, коли степи спорожніли, цей хлібороб боровся з іншими наїздниками, що насідали на його землю з півночі й заходу. В цій боротьбі кристалізувався тип українця-войовника, який вмів оборонятися і наступати, і який - крім вправного володіння мечем - умів плекати й розвивати культуру, будувати державне життя. Ці важкі, повні небезпеки й ризика часи, зробили українську націю одною з найбільш творчих між своїми сусідами, що ще більше скріплювало національний дух наших предків, а націю нашу робило непоборною.

З часом прийшов час, коли рука українського хлібороба не могла держати меч так високо над головами агресивних сусідів, щоб вони не мали відваги пляндрувати його землю. Україна стала поневоленою, але її народ не скорився долі, не став рабом скупанта. Він постійно боровся, перемагав, здобував, або унадавав під ударами більших сил ворога. Але й це не спиняло гону духових сил української нації до вершин, до вільного життя.

В історичному календарі української нації записано дуже багато таких актів, що стали для нас національними святами, які увійшли в наші традиції, знайшли собі вартісну відбитку в нашій куль-

турі і в побутовому житті. Їх ми відзначаємо з великим пієтизмом і набожністю, на яких виховуємо наступні покоління, ними насичуємо наші духові сили і в цих актах шукаємо науки та підйому до нових змагань, до дальшої боротьби.

До таких великих, всенационального значення подій, належить Акт 30-го Червня, 1941 року, яким ОУН проголосила відновлення української державности, а рівночасно започаткувала довгу і жорстоку боротьбу з новим наїзником, що намагався зробити Україну колонією для своєї експансії.

Історія цього Акту є нам відома, бо якраз ми, теперішнє українське покоління, були його творцями. Історія Акту 30-го червня бере свій початок там, де кінчається історія Визвольних Змагань 1917-21 рр. Перші цеглини під цей історичної ваги Акт були покладені творцями УВО і ОУН, які після Визвольних Змагань не зложили зброї і не здемобілізувалися, але пішовши у підпілля, продовжували далі традицію боротьби, маючи перед своїми очима ціль - Українську Самостійну Соборну Державу.

Підпільно-революційна боротьба української нації в часі між двома світовими війнами провадилася в дуже складних обставинах. Вона була спрямована проти чотирьох окупантів, що по різному трактували Україну і її народ, змагаючи, очевидно, до повного привласнення її землі. Большевицька Москва була між ними найбільш жорстокою. Вона винищувала українців цілими мільйонами. Не дуже далеко позаду крокувала Польща, яка всупереч настанові декотрих Західно-Європейських держав що до її політики на відтинку національних меншин, постійно прямувала до повної польонізації української землі. Але і українська нація під проводом своїх підпільно-революційних формацій /СВУ, СУМ, УВО, ОУН/ ставила цим намаганням ворогів великий спротив. В цій важкій боротьбі її застала друга Світова Війна й прихід німців на українські землі. Це був переломовий час, який ніс багато нових надій і перспектив, але який скривав у собі так само багато небезпек. В цій важкій ситуації, що витворилася у світі на початках другої Світової Війни, коли вороги ставали союзниками, а союзники хапалися за зброю, коли двох найбільших тиренів счепилися в боротьбі за владу над світом, а вільний світ їх підтримував і поборював, українська нація мусіла знайти свій шлях. Вона не могла стати ні по стороні московського большевизму, ані по стороні німецького націонал-соціалізму. Третього фронту, третього чинника тоді ще не було.

І такий шлях вона вибрала. Акт 30-го червня 1941 року став тим історичним кроком, який не тільки накреслив для нації дальший шлях життя і боротьби, але який, від самого початку війни, забезпечив для неї можливості боротьби на довгі десятки років.

Акт 30-го червня 1941 року поставив українську націю на чолі цього третього чинника, який зачав тоді формуватися на Сході Європи, і співтворцями якого стали опісля інші народи, поневолені Москвою.

Українська історична публіцистика ще не звернула належної уваги на цей момент, який має властивості величезної проникливості, якою відзначалися ті, що стояли тоді в проводі нашої політичного життя, себто творці цього Акту.

Що було б сталося з українською нацією і її дальшою боротьбою, коли вона була б пішла за псоводом гітлерівської Німеччини, або коли вона була б примирилася з большевицькою Москвою? Цей Акт належить до великих героїчних рішень, властивих українській духовості й цим традиціям боротьби, що пронизують історію України від перших днів по сьогоднішні часи. Цей Акт і події, що наступили після нього, оновили наші національні стремління, а в душу нації увілляли нові творчі й героїчні сили, якими вона буде жити довгі десятки років.

Цей Акт увійде в історію України й буде розглядатися майбутніми поколіннями як один з найбільш вдалих і раціонально продуманих чинів, що на них спромоглася українська нація під час другої Світової війни.

Тому бережимо його, пам'ятаймо про нього, жиймо його змістом, наслідуймо його творців, бо цей Акт, як і всі інші подібні акти в історії української нації - це наш дороговказ, наше життя і наші чини великої ваги!

У 20-ТИЛІТТЯ АБН.

В листопаді ц.р. минає 20 років з часу постанови Антибольшевицького Блоку Народів. Сьогодні мабуть немає ані одного українця й українки, які не знали б як до цього дійшло, які є цілі АБН, хто був промотором цієї організації і під чією охороною відбулася I. Конференція поневолених Москвою народів.

Ідея і клич "Воля народам і людині" для українських націоналістів не нова. Це гасло було висунене II-им Всеукраїнським Збором ОУН в квітні, 1941 року, де в точці 2-ій Політичних Постанов писеться:

"Шляхом до досягнення наших цілей є Українська Революція в московській імперії СРСР впарі з визвольною боротьбою поневолених Москвою народів під гаслом: "ВОЛЯ НАРОДАМ І ЛЮДИНІ"

Проводові ОУН під керівництвом Степана Бандери була аж надто добре відома мета надходячого зудару німецького і російського імперіалізмів. Обидва імперіалізми змагатимуться за оволодіння Україною і закріпачення її народу. Було відомим також і те, що головна розгра наїзників матиме місце на українських землях. Тому ще в 1940 році Політична Комісія при Проводі ОУН вирішила продовжувати почин з 1917 року, коли то в Києві відбулася Конференція поневолених Москвою народів, в якій взяли участь: Україна, Польща, Білорусь, Прибалтійські країни, представники Дону і Сибіру.

Після wypowiedження війни нацистській Німеччині Актом 30-го червня, 1941, а відтак його збройну оборону Українською Повстанською Армією, український народ, виразником якого була ОУН, почав всесторонню підготовку до об'єднання і координації визвольних дій поневолених Москвою народів проти обох загарбників.

Беручи до уваги, що в цій імперіалістичній війні, ніхто з альянтів не цікавився визвольною боротьбою поневолених народів обома імперіалізмами, ідея координації боротьби і ставка на власні сили уявлялися самопідтверджувалися. В таких обставинах і в такому положенні дійшло до створення АБН на I. Конференції Поневолених Народів Східної Європи й Азії, що відбулася в днях 21-го і 22-го листопада, 1943 року в Житомирських лісах.

Вже само створення АБН в розгарі війни було маніфестацією боротьби поневолених націй за їх незалежність, не зважаючи на те, чи ця ідея комусь подобається чи ні. В цій боротьбі брали участь не тільки УПА, ОУН і українське цивільне населення, але й також всі інші нації зі своїми повстанськими частинами, які були в той час зорганізовані в АБН. Звісно, що боротьба була тяжка і завзята. Визвольні рухи не мали ніякої допомоги із зовні, лише те, що здобули на ворогові, чи одержано від населення. Проте, обидва наїзники відчули силу і міць визвольної боротьби, і їм дорого прийшлося заплатити в боротьбі проти національно-визвольних рухів під час і після закінчення II-ої світової війни.

16-го квітня, 1946 року на чужині, на I-му Конгресі поневолених народів довершується повне організоване і плянове перетворення досі розпорошених антибольшевицьких революційних сил. І тут знову революційна ОУН, організатор визвольної боротьби на Україні, всіма засобами допомагає творенню АБН, делегує Члена Проводу Ярослав Стецька в його склад керівних органів, де він до сьогодні виконує обов'язки Голови Центрального Комітету АБН. Праця АБН не легка. З одної сторони діють проти АБН червоні москвини в СРСР, а з дру-

гої - білі москвини закордоном, бо всі вони захищають ту саму ідею "неподільної матушки Росії". Одначе, помимо всіх перепон і трудностей, праця АБН успішно продовжується.

Коли глянемо з перспективи 20 років на діяльність АБН то треба з признанням сказати, що АБН, а зокрема його Голова Ярослав Стецько, провів і проводить в широкому світі велику і корисну працю на добро поневолених націй, та що АБН є одним із найсильніших координуючих антибольшевицьких центрів. Серед цієї великої праці не малу роль відіграє безперервне публікування від 1950 р. АБН Корреспонденц. В цьому журналі, який розходитьсь по цілому світі, дописують визначні політики, стратеги і впливові люди на формування політики супроти російської імперії. З черги треба відмітити участь АБН на всіх міжнародних антикомуністичних конференціях, договір з АПАКЛ, ріжного рода маморіяли, манифестації, резолюції, доповіді, зустрічі і авдієнції з головами держав, міністрами і т.п. Це лише кілька фрагментів з праці АБН, вже не говорячи про інші видання АБН.

То ж і не дивно, що москалі обох мастей накидаються на АБН, а недавно навіть сам ТАСС з приводу Конференції АПАКЛ в Токіо, на якій брав участь Ярослав Стецько в огидний спосіб накинувся на Голову ЦК АБН. Це є доказом, що праця АБН є вістрям спрямованим в серце московської імперії. Як Москва боїться діяльності АБН вже видно є хоча б з процесу Сташинського, який замордував Провідника ОУН сл.п. Степана Бандеру, на якому то процесі він зізнав, що вже слідкував і за Головою ЦК АБН Ярославом Стецьком. Об'єктивні і ділові статті в АБН Корреспонденц доходять не лише до поодиноких політиків, але як нам відомо, що в березні ц.р. в бюлетені Конгресу ЗДА /Конгрегейшенал Рекордс/ було передруковано брошуру АБН в якій обговорюється ґрунтовно права не-російських народів Советського Союзу з політичної точки зору, а також з історичної, державної і міжнародньо-правної.

За цей час здобуто багато ширих і відданих приятелів АБН в цілому світі. Прикладом цього може бути Конференція АПАКЛ, на якій представники Туреччини і Пакістану внесли до резолюцій точку про розподілення московської імперії на національні держави. Те саме мало місце на Конференції на Мальті. Участь АБН на міжнародній арені тривожить московських імперіялістів обох покроїв. В наслідок участі АБН-у, білі москалі починають втрачати свої впливи на Заході, а тим самим зміцнюється впливи АБН.

З кожним роком поширюється фронт боротьби з московським імперіялізмом, завдяки невсипушій праці і фінансовій допомозі з боку нашого українського громадянства.

У зв'язку з відмічуванням 20-ї річниці існування АБН-у, Центральний Комітет видав відозву у справі збірки серед наших чужинецьких приятелів, бо досі головний фінансовий тягар спадав на українців.

20 років зусильної праці не пішло на марне, бо ідеї АБН-у освячені кровю поневолених, але не скорених народів, які в час II-ої світової війни і після неї склали та й ще складають своє життя на вівтарях своїх Батьківщин. Ідеї АБН-у є сильніші за водневі бомби. Нам залишається ще більше посилити нашу працю, на антибольшевицькому відтинку, чим допоможемо виконати завдання АБН - відновлення незалежних держав на руїнах московської імперії.

----- : -----
"ДЛЯ ШВИДКОЇ І ПОВНОЇ ПЕРЕМОГИ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ ПОТРІБНИЙ ОДИН СПІЛЬНИЙ ФРОНТ УСІХ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ. ТОМУ КОНФЕРЕНЦІЯ ВВАЖАЄ НЕОБХІДНИМ СТВОРЕННЯ СПІЛЬНОГО КОМІТЕТУ НАРОДІВ СХІДНОЇ ЄВРОПИ Й АЗІЇ, ЯКИЙ КООРДИНУВАТИ БУДЕ ВСІ НАЦІОНАЛЬНО-РЕВОЛЮЦІЙНІ СИЛИ ТИХ НАРОДІВ, ВИРОБИТЬ ЄДИНУ ЛІНІЮ БОРОТЬБИ ЗІ СПІЛЬНИМ ВОРОГОМ, ЄДИНУ ТАКТИКУ БОРОТЬБИ ТА У ВІДПОВІДНИЙ МОМЕНТ ДАСТЬ ГАСЛО ДО ОДНОЧАСНОГО ПОВСТАННЯ ВСІХ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ"

/З Політичних завдань прийнятих
Конференцією Поневолених Народів
Східної Європи й Азії, 21-22.11.1943/
----- : -----

Військова сторінка.

ПОТРЕБА СТУДІЙ ВІЙСЬКОВОЇ ІСТОРІЇ ДЛЯ КОМАНДИРІВ.

Вартість і значення студій військової історії позначаються головню в ділянці виховування майбутніх командирів. Звичайно, що найкращою школою для них є війна, одначе війна з її всестороннім засягом і охопленням майже всіх ділянок людського життя, якщо маємо на увазі тотальну війну, має таке багатогранне й широке розуміння, що навіть досвідчені командири не завжди можуть правильно схоплювати її цілість. Студії минулих воєнних кампаній все таки вможливають удосконалювати й збільшувати знання воєнної тактики й стратегії, та дають командирам нагоду шукати правильної відповіді на питання - що таке війна.

Студіючи військову історію, командир може ближче ознайомлюватися з загальними проблемами війни. Він починає схоплювати основи принципів війни, химерність людської вдачі, реакцію ворога, психологічну настанову власного вояцтва й населення, стратегічне положення своєї і противної країни, їхні боєдатні й оборонні спроможності, - починає глибше розуміти історичне явище - війну.

Не багато командирів є вроджені з природною здібністю для холодної логічної військової калькуляції. Навіть і ті щасливці, які цю здібність мають, не завжди мають дар її розвивати і вдосконалювати. Для них залишається вимога постійного доповнювання набутого вже знання з мілітарної ділянки. Принципи війни, проблеми командування, стратегія, тактика, розвиток і удосконалення зброї, студії психології вояка на фронті, - все це разом поширює знання, що його потрібно кожному командирові.

Школа противників навчання військової історії висуває два закиди, згідно з якими вивчення військової історії є непрактичне для військового командира.

Поперше - студії минулих мілітарних дій закріплюють консерватизм у мілітарному мисленні, подруге - вони не мають властивих і належних напрямних у ділянці модерного військовознавства, що їх потребує командир.

Обґрунтовуючи перший закид військовознавці твердять, що звертаючи увагу на студії минулих мілітарних кампаній, командири відстають від актуального часу, вони часто кермуються настановами принципів минулих воєн, які в суті речі є перестарілі, а подекуди й зовсім не пригожі для їхнього застосування в актуальній військовій стратегії і тактиці.

Для прикладу вони наводять, що європейські держави, які виступили проти революційної армії Наполеона /як він тільки став головнюкомандуючим/, базувалися на методах прийнятих Фрідрихом Великим, а тому, очевидно вони не змогли розгромити революційну французьку армію. Так само в 1870 році французи не змогли встоятися проти нової концепції війни й стратегії, що її опрацював Мольтке. В 1939 році англійський експедиційний корпус прибув до Франції, в надії, що війна матиме позиційний характер, як це було в першій світовій війні, а стрінувся з німецькою тактикою "бліцкригу".

Висуваючи другий закид, військовознавці вказують, що студії минулих воєн не є докладними і надійними джерелами військовознавства для командирів. Історики часто перебільшують і викривлюють факти. Крім того, на їхню думку, випадки в історії не повторяються в такому характері, щоб їх приймати як певні вихідні настанови в військовому плануванні. Звичайно, події в історії повторяються. Не можна наприклад, заперечити подібностей в кампанії Карла XII, Наполеона й Гітлера проти Росії, але, напр., хто в 1941 році міг передбачити розвиток подій?

Прихильники вивчення військової історії вказують, що агресивна політика завжди нормально виходить з успішних революцій.

Наполеонські війни постали в наслідок великої французької революції, французько-прусська війна та минулі дві світові війни знайшли свій початок у політиці Бісмарка й Гітлера.

Немає, проте, сумніву, що вивчення військової історії є важливе для кожного командира, під умовою, одначе, що він ясно й виразно схоплює дійсність своєї доби і вміє зробити корисні висновки зі студій військової історії та пристосувати їх до актуальної дії. Для прикладу треба відмітити, що німецький генеральний штаб у 30-тих роках під проводом фон Секта дуже уважно студіював причини програної війни в 1913 році, а при тому такі німецькі військові фахівці як Гудерян, Кессельрінг, Раедер та інші наполегливо вивчали всі аспекти військово-технічних ділянок, що їх можна примінити в війні. Такий баянс студій приніс Гітлерівській Німеччині величезні мілітарні перемоги в перших роках другої світової війни.

Отже можливість знайдення баянсу між уважним студіюванням і аналізом військової історії минулого з враховуванням дійсності, враз з її стратегічними, тактичними, політичними, економічними, соціо-психологічними й технологічними аспектами, саме й дає заповуру правильного розуміння й схоплювання студій військової історії.

Розвиток нуклеарної зброї як один з далекойдучих здобутків наукової і технологічної революції, що проходить в світі, створює знову ж новий погляд у мисленні військової історичної школи. Цей погляд узалежнюється в першу чергу від можливостей вжиття нуклеарної зброї у випадку збройного конфлікту, а подруге, від того, як саме далеко науково-технологічні здобутки й винаходи роблять погляд про конвенційну війну перестарілим.

В сьогоднішньому військовому мисленні є дві настанови. Перша - що атомової війни не буде, а друга, що атомна зброя це тільки один дальший крок еволюційного розвитку зброї і воєнної тактики. Важко сказати, котрий з цих поглядів є найближчий до правди. Можна припускати, що загроза атомної відплати здержуватиме великодержави від спроб вести нуклеарну війну проти себе. Так довго, як життєві інтереси великодержав є під загрозою взаємного знищення у випадку нуклеарної війни, так довго нуклеарна зброя буде тільки засобом погрожування й залякування. Менші міжнародні конфлікти будуть розв'язуватися шляхом переговорів, або конвенційних воєн без ужиття атомної зброї.

Одначе, постійно існує ризик політичної і мілітарної помилок. Необережний помилковий крок у часі напруженої політичної ситуації може мати катастрофальні наслідки для людства. Твердження Клявзе-віца, що війна це продовження політики іншими способами, сьогодні не потверджується. Війна - це сьогодні частина міжнародної політики, в якій не можна говорити про таку справу, як чисто-строгу військову децизію, без розгляду політичної ситуації в даному моменті.

Розв'язка кожного міжнародного конфлікту мусить бути проведена в політичній площині, що в свою чергу не виключає мілітарної акції, а ця остання ставить велику вимогу глибокої відповідальності від командирів і військовоп'яновиків. Уважні студії політично-мілітарної стратегії і вміле використання мілітарної сили в її найширшому значенні - це військова конечність в нашій атомній добі.

Ми згадали, що атомна зброя це тільки символ наукового й технологічного прогресу нашої доби. Знищувальна сила атомної зброї зростає враз із збільшенням мобільності й засягу модерного транспорту й комунікації. Але не сама атомна зброя, тільки скорий науково-технологічний прогрес загрожує людству. Небезпека мілітарного консерватизму в військовій думці збільшується, або двоїть-ся в нашій добі незаними або слабо простудійованими факторами, в наслідок чого можуть поставати фатальні помилки. І тому завданням командирів є глибоко вивчати свою професію під кутом не тільки вузького військовознавства, але щоб мати широке й багате знання з військової історії, політики, економії, техніки, психології, себто усіх цих ділянок досягнень людського розуму, які творять суцільний комплет людського життя та його розвитку.

Вивчаючи військову історію, командири не можуть легковажити минулих військових операцій. З кожної військовій операції можна знайти якийсь корисний висновок для себе. Напр., Французько-німецька війна в 1870 році, дає нам можливість студіювати техніку мобілізації армій. Студії першої світової війни, себто війни позиційної, дають нам можливість розглядати досконалість фронтів окопів, яко можливу науку для нас у випадку атомної війни, коли вояк мусить знову шукати сховища в землі, на відміну від "бліц-крігних" операцій в часі другої світової війни.

Особливу увагу повинен звертати командир вивчаючи військову історію на психологічний ґришкіл. Він мусить бути впевнений, що від його знання й вміння залежатиме доля його підвладних. Головне, командир мусить бути практичний у своїх ділах. Якщо він є моряком чи літуном, він мусить також знати сухопутне військове діло й навпаки, щоб він знав як має поступати в будь-яких воєнних обставинах.

Його завданням є знати не тільки свою стислу фахову ділянку, але бути добре й всесторонньо обзнайомленим із вищенаведеними ділянками військовознавства, знати, що діяти в випадку де він сам мусить рішати таку чи іншу проблему, вміти витягнути потрібні корисні висновки з військової історії, та вміло їх єднати з актуальною військовою чи воєнною ситуацією в якій він знайдеться.

Бо тільки тоді він зможе належно сповняти своє особливо важке і відповідальне завдання командира.

----- : -----

УКРАЇНСЬКА КОМБАТАНТСЬКА РАДА У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ.

Початків українського комбатантського руху треба шукати після закінчення українських Визвольних Змагань, коли українські вояки, перейшовши до цивільного життя, вважали потрібним і кінечним продовжувати й плекати військову традицію, духові вартості українського вояка та допомагати українській визвольній політиці. Так поставали українські комбатантські організації в різних країнах вільного світу, куди виїхало багато кол. українських старшин, підстаршин і вояків, які в наслідок переслідування мусіли залишити українські землі й вийти на чужину. Деякі з цих комбатантських організацій, що постали в початках 30-тих років, зокрема в заокеанських країнах проіснували до тепер і дали значний вклад у розбудову українського суспільно-громадського й культурно-освітнього життя.

Після другої світової війни, коли всі українські землі опинилися під большевицькою займанщиною, український комбатантський рух поза межами України збагатився новими кол. військовиками. В цей рух увійшли:

а/ колишні українські військовики, учасники Визвольних Змагань, що проживали на українських землях після першої світової війни, але мусіли покинути Україну підчас другої російської окупації;

б/ вояки І УД УНА, які воювали на східньому фронті в часі другої світової війни;

в/ вояки - українці з різних військових німецьких і альянтських формацій і частин, які залишилися у вільному світі, відмовившись від повернення в підсовєтську Україну;

г/ вояки Української Повстанської Армії, які зі зброєю в руках прийшли в рейдуючих відділах на Захід, щоб засвідчити вільному світові, що Україна бореться за своє визволення й усамостійнення.

Всі вище згадані багаточисленні кол. військовики, значно скріпили й підсилили українське комбатантське життя в країнах вільного світу. Велика їхня скількість влилася у вже існуючі комбатантські організації, а решта створила нові, як Братство І УД УНА, Товариство бувших Вояків УПА, ОБВУ та інші менші товариства.

В перших піввоєнних роках українські політичні партії намагалися мати вплив на українські комбатантські організації. Особливо про це змагалася УНР з приналежними до неї політичними групами. Це змагання за вплив в комбатантських організаціях на терені Європи послабилися й притихли з виїздом деякої частини українських військовиків в заскеанські країни, після чого в Європі залишилася відносно невелика чисельністю українська еміграційна спільнота, а тим самим і послабла теж праця українських комбатантських організацій. Виняток становить Вел. Британія, де постала сильна комбатантська організація ОБВУ, яка й сьогодні є найбільшою і найсильнішою українською комбатантською організацією в Європі.

Коштом відпливу з Європи кол. військовиків збагатилися українські комбатантські організації і товариства на північноамериканському континенті. В теперішньому часі за океаном нараховується 13 українських комбатантських організацій. Деякі з них є центрами й мають свої Відділи або Філії, як напр., Братство І УД УНА в Канаді й ЗДА, Централь Союзу Українських Вояків у Канаді, Централь ОБВА в ЗДА, Централь Карпатських Станиць та інші.

В Європі діють такі українські комбатантські організації:

- 1/ Об'єднання бувших Вояків Українців у Великій Британії,
- 2/ Братство І. УД УНА в Німеччині, 3/ Союз Українських Ветеранів у Німеччині, 4/ Товариство бувших Вояків УНР у Бельгії, 5/ Товариство кол. вояків Армії УНР у Франції /тепер поділене/, 6/ Союз Українців бувших Вояків у Вел. Британії, 7/ Філія Легії Українських Повстанців, 8/ Клуб Старшин Українців у Вел. Британії, /
- 9/ Фронт Симона Петлюри у Вел. Британії і недіяльний Легіон ім. Симона Петлюри.

Якщо говорити про політичну платформу українських комбатантських організацій у вільному світі, то їх можна поділити на такі групи:

- а/ організації, що стоять на наших позиціях, або є під нашим впливом;
- б/ організації, що визнають беззастережно УНР-аду;
- в/ організації, що є військовою прибудівкою ОУН під проводом полк. Мельника;
- г/ організації, що є прибудівками або під впливом інших політичних груп, як напр., УРДП, ЗП УГВР.
- г/ організації незалежні й аполітичні.

Потреба впорядкування комбатантського сектору в рамках якогось координаційного тіла здавна розглядалась провідними людьми ОБВУ, які здавали собі справу з труднощів ініціативи в тому напрямку. Проте ніхто не сумнівався, що така потреба існує, а йшлося тільки про те, як почати це діло.

Загальні Збори ОБВУ, що відбулися в 1962 році, поставили це питання вже в формі резолюційної вимоги до Головної Управи ОБВУ, поручаючи їй розпочати заходи для встановлення порозуміння між існуючими українськими комбатантськими організаціями у Вел. Британії, а також і на європейському континенті. Діючи по лінії таких резолюційних постанов Загальних Зборів, Головна Управа ОБВУ почала нав'язувати ширший контакт з українськими комбатантськими організаціями в Європі і за океаном, розглядаючи можливості затиснення співпраці та координації дій.

В результаті виявилось, що більшість українських комбатантських організацій в засаді ставиться прихильно до ідеї постановлення комбатантського координаційного центру. Очевидно, всі свідомі того, що це величезне завдання, якого не вдасться зреалізувати у відносно скорому часі.

Пристаючи до праці на європейському відтинку, Головна Управа ОБВУ не могла поминути факту існування інших українських організацій на терені Вел. Британії, а тому водночас із переговорами з українськими комбатантськими організаціями у Німеччині, Франції і в Бельгії вела також переговори і з українськими організаціями на цьому терені.

У висліді тактовних і дбайливо ведених переговорів, які

виявили можливість порозуміння й співпраці, постала на терені Вел. Британії Українська Комбатантська Рада, яка в основу своєї діяльності поклала між інш. такі завдання:

1. Репрезентація українського комбатантського життя на терені Вел. Британії і шукання можливостей для затиснення співпраці з українськими комбатантськими організаціями у вільному світі, в рамках якої повинна розглядатися можливість покликання європейського, а після й всеукраїнського комбатантського координаційного центру.
2. Організація спільних виступів і акцій в неспірних справах.
3. Студії модерного військовознавства, опрацювання матеріалів, видавнича діяльність та співпраця з українськими установами, які займаються дослідями в ділянці українського військовознавства.

Українська Комбатантська Рада, до якої ввійшли Об'єднання бувших Воєнків Українців у Вел. Британії, Клуб Старшин Українців, Союз Українців бувших Воєнків, Фронт Симона Петлюри й Філія Легії Українських Повстанців, виразно підкреслює свою політично-партійну незаангажованість, і вона ні в чому не обмежує свободи дій окремих організацій, які входять в її склад, та діють згідно зі своїми статутами й дотеперішньою практикою. Всі рішення Президії чи пленарного засідання УКРади вирішуються на основі повного добровільного зговорення й згоди.

На постання на нашому терені Української Комбатантської Ради можна дивитися, як на позитивне і корисне явище, бо на її форумі колишні українські військовики можуть спокійно і річево, без розпалювання пристрастей обговорювати й вивчати різні питання та проблеми комбатантського руху та військового діла. УКРада - це перший такий координаційний осередок в українському комбатантському житті у вільному світі, а рівночасно першим успішним кроком у ділянці впорядкування комбатантського сектору.

Почин цій успішній і корисній ініціативі дало ОБВУ, в рядах якого працює багато наших членів. Дай Боже, щоб цей крок приніс успіхи як для комбатантського життя на нашому терені так і для загально-національної справи.

----- : -----

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ДОВІДНИК

КНИЖОК І СТАТЕЙ, ЯКІ ПОВИНЕН МАТИ Й ПРОСТУДІЮВАТИ КОЖНИЙ ЧЛЕН І СИМПАТИК ОУН.

- 1/ Дмитро Донцов - "НЕЗРИМІ СКРИЖАЛІ КОБЗАРЯ" книжка видана "Гомоном України" в Канаді.
- 2/ Дмитро Донцов - "ДВІ ЛІТЕРАТУРИ НАШОЇ ДОБИ", книжка, видана "Гомоном України" в Канаді.
- 3/ Дмитро Донцов - "ПІДСТАВИ НАШОЇ ПОЛІТИКИ", видання /передрук/ ООЧСУ з 1958 року.
- 4/ Дмитро Донцов - "ПРАВДА ПРАДІДІВ ВЕЛИКИХ", видання "Гомону України".
- 5/ Астольф Де Кюстін - "ПРАВДА ПРО РОСІЮ" видання ООЧСУ.

Це книжки, які появилися на протязі останніх кількох років у продажі і в переважаючій кількості є вже на вичерпання. Для прикладу, "ПІДСТАВИ НАШОЇ ПОЛІТИКИ" в Книгарні СУБ-у ще є один примірник. Можливості на спровадження додаткової кількості малі, а ця книжка є дуже слабо поширена між членством і симпатиками ОУН на нашому терені. "НЕЗРИМІ СКРИЖАЛІ КОБЗАРЯ" і "ДВІ ЛІТЕРАТУРИ НАШОЇ ДОБИ" належать до найновіших праць Дмитра Донцова, а тому повинні знайти на руках кожного члена і симпатика ОУН.

Всі вичислені тут книжки можна замовляти через Книгарню СУБ в Лондоні, або через канцелярію Т.П.

З давніше опублікованих праць до приватних політичних бібліотек членів та симпатиків ОУН і до громадських рекомендуємо ще такі книжки:

- 1/ Дмитро Донцов - "ТУГА ЗА ГЕРОЇЧНИМ",
- 2/ " " - "ГОСІЯ ЧИ ЄВРОПА",
- 3/ " " - "ДУХ НАШОЇ ДАВНИНИ",
- 4/ " " - "ПОХІД КАРЛА НА УКРАЇНУ",
- 5/ " " - "МОСКОВСЬКА ОТРУТА",
- 6/ Брадович - "ІДЕЯ І ЧИН",
- 7/ " - "ДЕРЖАВА БЕЗ НАЦІЇ",
- 8/ Степан Горак - "ІСТОРИЧНИЙ ШЛЯХ РОСІЇ ДО БОЛЬШЕВІЗМУ",
- 9/ Гадяцький - "ДЖЕРЕЛА МОСКОВСЬКОГО КОМУНІЗМУ",
- 10/ Запорожець - "БОЛЬШЕВІЗМ",
- 11/ Юрій Липа - "КОЗАКИ В МОСКОВІЇ",
- 12/ П. Мірчук - "Євген КОНОВАЛЕЦЬ",
- 13/ Антонович - "РОЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЖІНКИ В УВО"
/остання є особливо рекомендована для жіноцтва СУН/.

Всі повще подані книжки можна замовляти через книгарню СУБ в Лондоні. Деякі з них, зокрема праці Дмитра Донцова, є вже майже на вичерпанні.

В додатку рекомендується до уважного прочитання ще такі статті з наших націоналістичних журналів:

- 1/ О.Коваль - "ШЛЯХ ВЕЛЕТНЯ", "Визвольний Шлях" ч. 5/1963.
- 2/ Є. Орловський - "ЗА ТВОРИВ НОВОЇ ДІЯЧНОСТІ", там же.
- 3/ В.Косик - "ЖАХЛИВІ ЗЛОЧИНИ МОСКВИ", "ВШ" чч. 5-6/1963.
- 4/ Є. Алетіяно - "З ІДЕЄЮ В СЕРЦІ -- ЗІ ЗБРОЄЮ В РУКАХ", в багатьох числах "В.Ш", почавши від 1962 р.
- 5/ Р.В.Кухар - "ФІЛОСОФІЧНІ ОСНОВИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ", "В.Ш" ч. 7/1963.
- 6/ П. Мірчук - "ДО ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО БУДІВНИЦТВА", "Вісник" ООЧСУ", листопад-грудень, 1962.
- 7/ І.Боднарук - "СІМ'Я ЯК ПЕРША ШКОЛА ЖИТТЯ ДИТИНИ", там же.
- 8/ С.Галамай - "ЩЕ ПРО ДІАЛЕКТИЧНИЙ МАТЕРІАЛІЗМ", "Вісник ООЧСУ", січень, 1963.
- 9/ В.Барка - "НАУКА І РЕЛІГІЯ ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ДІЯМАТ", там же.
- 10/ П.Добрівлянський - "УКРАЇНА В ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ", Критичний огляд, "Вісник ООЧСУ", січень, 1963 р.
- 11/ М.Кушнір - "КІБУЦИ ПРОТИ МОСКВИ", "Вісник ООЧСУ", лютий, 1963.

Журнал "Вісник" можна також замовляти через книгарню СУБ-у, або впрост від Видавництва в Нью-Йорку. Кожна клітина ОУН і кожна громадська бібліотека повинні пренумерувати бодай по одному примірникові. В цьому журналі друкується багато добрих і цікавих матеріалів на історичні, суспільно-політичні і виховні теми.

КНИЖКА ПРО РОСІЙСЬКЕ ПАНУВАННЯ НА УКРАЇНІ

В місяці серпні з друкарні Української Видавничої Спілки в Лондоні вийшла чергова публікація англійською мовою про московсько-большевицьке панування на Україні під заголовком "Russian oppression in Ukraine", яка охоплює звіт про свідчення і документи про знущання москвинів над українським народом за час останніх сорок років.

Ця книжка надрукована на гарному папері й має 576 сторінок друку. Оправа тверда, вбрана у "сорочинку", на якій схематично зображено територію України за ґратами. Зміст книжки поділений на 27 статей, до яких додано окремий розділ бібліографічних даних про літературу на теми України та інших народів, поневолених Москвою, індекс імен та листу географічних назв в різних транскрипціях, що їх зустрічається в чужомовній літературі про Україну.

Книжка розпочинається "Звітом Комісії Керстена" про захоп-

лення та окупацію України Москвою, який був зложений сенатською комісією ЗДА на основі зізнань численних свідків і опублікований у Вашингтоні 1955 року. Після цього йде стаття д-ра Миколи Ковалевського про судову розправу в Харкові над 45-ма українцями, оскарженими в приналежності до СВУ і СУМ-у, яка продовжується другою статтею цього ж автора про колективізацію сільського господарства на Україні та про винищення голодом українських селян. Ці самі питання, але зі спеціальним зверненням уваги на нищення української інтелігенції, є широко обговорені в статті В.Р. "Українські інтелектуалісти - жертви большевицького терору". Переслідування большевиками релігії і церков на Україні з'ясовується в матеріялі д-ра Л.Мидловського, а В.Гамалія насвітлює ролю Хрущова на Україні в 1937-38 рр.

Ідучи даліше хронологічним порядком головніших подій, в цій книжці представлено злочин Москви у Вінниці, а відтак масакру українських політичних в'язнів в 1941 році, де свідчення очевидців доповнюються і унаочнюються довшою працею Ярослава Стецька, надруковану п.н. "Я оскаржую Хрущова за масове мордерство українських людей". Це розділ книжки закінчується довшою працею В. Косика п.н. "Колоніальна експлуатація Москвою України".

Друга половина книжки починається працею Степана Ленкавського п.н. "Організована боротьба за українську державу", яку іншими словами можна б назвати короткою історією про УВО-ОУН і УПА від початків їхнього існування по сьогоднішні дні, доповнену документарним звітленням про Проголошення Відновлення Незалежності України в 1941 році. Слава Стецько дає короткий, але докладний огляд постаті Головного Командира УПА, сл.п. Тараса Чупринки - Романа Щухевича. Багато місця присвячується розроблені метод московсько-большевицької боротьби проти Українського Визвольного Руху в періоді між 1944 і 1946 рр. Так само багато місця і докладности присвячено московським концентраційним таборам, де згинуло багато мільйонів людей. Останній розділ є присвячений замордованим московськими агентами Симонові Петлюрі, Євгенові Коновальцеві і Степанові Бандері.

Книжка є ілюстрована численними знімками українських патріотів, які займали чи займають провідні пости в українському національному, політичному й науково-культурному житті. Окреме місце присвячено ілюстраціям, що виказують жахливість московського терору на Україні, а також світлинам найбільших катів України - Леніна, Сталіна, Хрущова, Дзержинського, Єжова, Берії, Кагановича, Постішева і Шелєпіна.

Ціна тієї книжки є 36 шилінгів. Це дійсно перша книжка, яка в прямий спосіб, широко і точно інформує читача про боротьбу української нації за самостійність на протязі останніх 45 років, про ідейно-політичні основи тієї боротьби, про провідників Українського Визвольного-Революційного Руху і про те, задля чого, ким і при помочі яких засобів Москва поневолює український нарід. Ця книжка повинна знайтися в кожній українській публичній бібліотеці чи музеєві, і в кожній українській хаті, а різночасно і в кожній британській публичній чи університетській бібліотеці.

Подаючи цю першу вістку про випуск тієї книжки, Тереновий Провід закликає Проводи всіх низових клітин ОУН поробити відповідні заходи, щоб ця книжка знайшлася в усіх українських бібліотеках на цьому терені, а також, щоб її набули на власність всі ті українці, які в який-небудь спосіб ангажуються у праці на зовнішньому відтинку. На місцях робити заходи, щоб ця книжка знайшлася в британських бібліотеках. Всі замовлення надсилати на адресу Української Видавничої Співки, або Української Інформативної Служби.

----- : -----

УКРАЇНЬСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В НОВОМУ ДОМІ

Оцим маємо приємність поінформувати членство і симпатиків ОУН, а через Вас усіх доброзичливих і жертвовних українських патріотів, що під сучасну пору Українська Видавнича Співка вже повністю перенесена до нового будинку, який закуплено при кінці минулого року, та що його відповідно перебудовано і відремонтовано.

Тією справою всі члени і симпатики ОУН повинні радіти.

Нове, просторе й гарно пристосоване до наших потреб приміщення є не тільки кращим місцем видавничої, друкарської і організаційної роботи, але відповідним відзеркаленням наших зусиль і спроможностей.

За час свого існування Українська Видавнича Спілка розрослася в поважну інституцію нашої Організації на британському терені, яка займається ширенням ідей українського державницького націоналізму у формі друкованого слова, зміцнюючи, розбудовуючи і вдосконалюючи таким способом наш визвольно-революційний рух, його ідейно-політичні основи, а рівночасно й українську культуру та її надбання.

Ріст і розвиток праці УВС завдячується впершу чергу тим широким кругам членства, симпатиків і прихильників ОУН, які ніколи не жаліли труду чи засобів для так поважного діла, яким стала діяльність УВС, а рівночасно Дирекції та Працівникам УВС та всім її співробітникам і людям доброї волі та щирого патріотизму, які на протязі довгих років співдіяли разом з нами й допомогли нам дійти до досягнутого, яке створило ще кращі умовини для розвитку нашої праці в майбутньому.

Ми маємо надію, що членство, симпатички й прихильники ОУН стануть і в майбутньому тою твердою і надійною базою видавничої діяльності ОУН на терені Великої Британії, на якій буде далі рости і розвиватися українська націоналістична ідеологія, політична думка й українська національна культура.

----- : -----

ВІДЗНАЧЕННЯ 30-РІЧЧЯ ГОЛОДУ НА УКРАЇНІ

В місяці квітні й травні, за ініціативою членів ТП та при співучастності представників різних українських громадських установ і їхніх секцій, в Лондоні постав Український Протестаційний Комітет проти Московського Народозбивства, який поставив перед собою мету використати 30-річчя Голоду на Україні для проведення відповідних акцій, спрямованих проти імперіялістичної Москви і її політики на Україні.

Заходами цього Комітету, в дні 2 липня, в Лондоні відбулося перше Маніфестаційне Віче в цьому пляні, в якому взяло участь близько 400 українців і чужинців. За прикладом і закликами цього Комітету пішли майже всі більші українські громади в терені, які потворили себе подібні Комітети й започаткували підготовку відповідних акцій. Окружна маніфестація вже відбулася в Брадфордї, а друга в Болтонї. Меншого розміру віча й маніфестації відбулися в Лютонї, Глостерї, та в декотрих інших громадах. Багато таких маніфестацій і віч заплановано на вересень, з чого дві окружного характеру відбудуться в Манчестерї і Ноттінггамї.

Центральний Протестаційний Комітет випустив з тієї нагоди збірку матеріалів про голод у формі рефератів, листівку в числі 26 тисяч примірників, текст резолюцій та інше.

Акції в зв'язку з 30-річчям страшного голоду ще далеко не закінчені, а тому нам треба звертати особливу увагу на відповідне використання тієї нагоди для нашої національної справи, стараючись, щоб всі віча та маніфестації були масові, а видані чи ухвалені з цього приводу матеріяли правильно і широко використані.

Проводи Станиць постараються надіслати докладні звітлення про перебіг тієї справи на терені їхньої дії.

----- : -----